

Vinterlandet Namsskogan AS

TILSYNSRAPPORT NR. 22/1252-14 med pålegg 2022

Innhold

1	Om tilsynet	2
2	Avvik og vedtak om pålegg	2
3	Klagerett.....	6

Dato for digitalt møte: 22. juni 2022

Dato for befarings: 30. juni 2022

Tilstede fra virksomheten: Kristen Kvello, vedlikeholdsansvarlig, Sara Wyss driftsleder/daglig leder

Tilstede fra SJT: Eskil Lorås tilsynsleder, Trond Østerås medrevisor

1 Om tilsynet

Dette tilsynet omfatter innretningen Alpine Coaster nr. 10105. Innretningen består av en taubane med anleggsnummer 8.16.003 og en bob-bane hos Vinterlandet Namsskogan AS, det vil si at innretningen er omfattet av både tivoli- og taubaneregulverket. Taubanen er godkjent etter reglene som gjaldt før 5. mai 2004.

Det er gjennomført som et tilsynsmøte via Teams 22. juni 2022 og en stedlig verifikasjon 30. juni 2022. Tilsynet er tematisk avgrenset og knyttet til sikkerhetsstyringssystem og drift av fornøyelsesinnretning. Tilsynet er basert på stikkprøver og derfor kan det være mangler som ikke er avdekket. Vi gjør oppmerksom på at virksomheten har ansvaret for sikkerheten ved innretningen. Virksomheten plikter selv å undersøke om eventuelle avvik gjelder for andre deler av innretningen enn det som ble valgt ut til stikkprøver.

SJT benytter en tilsynsmetodikk som retter seg mot virksomheten fremfor den enkelte innretningen. Eventuelle pålegg fra SJT krever at virksomheten må ta stilling til hvorfor avvikene har oppstått. Virksomheten må også gjennomføre tiltak for å hindre gjentakelser. Avvik funnet under tilsynet må korrigeres.

SJTs funn under tilsynet presenteres i tilsynsrapporten som tilsynsbevis. Tilsynsbevisene benyttes til å underbygge eventuelle avvik, det vil si at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt. Avvikene knyttes mot én eller flere bestemmelser i regelverket. På bakgrunn av dette formulerer SJT utkast til pålegg som beskriver forhold som må rettes.

SJT har ikke mottatt uttalelser til utkast til tilsynsrapport.

2 Avvik og vedtak om pålegg

Avvik 1:

Det er mangler i taubanens kontroll- og vedlikeholdsrutiner.

Hjemmel:

Forskrift om taubaner § 3-13 andre til fjerde ledd.

Tilsynsbevis:

- Det er usikkert om vedlikeholds- og kontrollplan er dekkende for taubanen, for eksempel månedlige kontroller og vedlikehold og ved sesongstart/-slutt.

Vedtak om pålegg:

Dere skal undersøke om vedlikeholds- og kontrollplanen samsvarer med de kontroll- og vedlikeholdsrutiner som er oppgitt av leverandøren. Dere skal sende en bekreftelse til SJT innen **1. oktober 2022** på at rutinene samsvarer med leverandørens rutiner.

Avvik 2:

Det er mangler i førstehjelpsutstyret ved taubanen.

Hjemmel:

Forskrift om taubaner § 3-10

Tilsynsbevis:

- Førstehjelpsutstyr i bua ved Alpinracer har gått ut på dato.

Vedtak om pålegg

Dere skal sørge for at nødvendig førstehjelpsutstyr er tilgjengelig ved taubanen, og at utstyret er i bruksmessig stand. Dere må etablere en rutine som ivaretar at det alltid er nødvendig førstehjelpsutstyr tilgjengelig når taubanen driftes. Dere skal sende en bekreftelse til SJT innen **1. oktober 2022** på at førstehjelpsutstyr er tilgjengelig og rutine etablert. Det er ikke nødvendig å sende inn rutinen.

Avvik 3:

Sikkerhetsfunksjoner virket ikke når innretningen var i drift den 30. juni.

Hjemmel:

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 3-5 første ledd

Tilsynsbevis:

- Noen tilbakeløpssperrer henger så lavt at de ikke ivaretar funksjonen sin.

Vedtak om pålegg:

Dere må justere tilbakeløpssperrere slik at de ivaretar sin funksjon. Dere må også undersøke de bakenforliggende årsakene til at enkelte tilbakeløpssperrer ikke virket når innretningen var i drift og iverksette tiltak for å sikre at sperrere til enhver tid er montert riktig. Dere skal sende inn en beskrivelse av årsaken til at sikkerhetsfunksjonen ikke virket og tiltak dere iverksetter for å hindre at det skal skjer igjen. Dokumentasjonen skal sendes inn innen **1. oktober 2022**.

Avvik 4:

Det er usikkert om sikkerhetsfunksjon på taubanen virker.

Hjemmel:

Forskrift om taubaner § 2-1 og § 14-3

Tilsynsbevis:

- Det er uklart om rullebatteriet vil vippe ved tauavsporing, slik at brytepinne knekkes.

SJT's vurdering:

Rullebatterier med brytepinner er normalt utstyrt med vekt på ene siden, enten i form av et tyngre hjul på ene siden av batteriet, eller ei vekt i selve rullebatterirammen, slik at rullebatteriet vipper til siden og knekker brytepinne og stanser taubanen ved en eventuell avsporing. Under befarig var det ikke mulig å se at en slik skjevfordeling av vekten er montert i rullebatteriene på taubanen.

Vedtak om pålegg

Dere skal undersøke om rullebatteriene er riktig montert slik at brytepinnene knekker ved eventuell tauavsporing og sende en bekreftelse til SJT innen **1. oktober 2022** på at rullebatteriene er montert i samsvar med leverandørens anvisninger.

Avvik 5:

Det mangler skilter som instruerer brukerne av fornøyelsesinnretningen.

Hjemmel:

Forskrift om fornøyelsesinnretninger § 3-7.

Tilsynsbevis:

- Skilt med instruksjoner til publikum har delvis dårlig lesbarhet.
- Det er ikke skilt på avstigning som instruerer kjørere om å gå av kjelken.

SJTs vurdering:

Forskriftskravet sier at det skal, ved innretningen, være tydelige skilt med kortfattede instruksjoner om hvordan brukerne skal forholde seg. Dere opplyser om at det har vært noen tilfeller der hvor passasjerer ikke har gått ut av innretningen etter ankomst og at disse har blitt reddet ned fra banen i etterkant. Det skiltet som er der i dag, sier kun at banen slutter, ikke at man skal forlate kjelken. Dersom man ønsker en tur til, kan det være mulig å tro at man kan bli sittende i kjelken.

Skiltet ved taubanens slutt, som opplyser om hvordan brukerne skal holde i spakene på kjelken ved avstigning av taubanen, er for vanskelig å lese.

Vedtak om pålegg

Nye skilter som instruerer hvordan brukerne skal forholde seg må monteres. Skiltene skal være montert innen **1. oktober 2022**. Dere skal sende inn bilder til SJT av de nye skiltene slik de er montert ved innretningen innen samme dato.

Avvik 6:

Spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 8.16.003 er ikke ferdigstilt.

Hjemmel:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

- Det er gjennomført spesielle inspeksjoner på bolter i rullebatterier på mast 2 og 3 turside, uten funn.

Merknad: For taubaner godkjent etter regelverket som gjaldt før 03.05.2004 var siste frist for gjennomføring av spesielle inspeksjoner den 01.07.2019. Overgangsbestemmelsene ga to års frist fra forskriften ble innført til de spesielle inspeksjonene måtte være utført etter de intervaller som gjelder for spesielle inspeksjoner, jf. forskriften § 19-5. Taubaneforskriften § 10-13 krever at relevante komponenter og konstruksjonsdeler som utsettes for utmatningsbelastning eller utmatningsspenninger skal undergis ikke-destruktive prøvinger. Utvelgelsen av hvilke komponenter og konstruksjonsdeler som skal prøves skal skje på bakgrunn av virksomhetens vurdering av hvilke av disse som er mest utsatt for utmatting. Intervallene for inspeksjonene fremgår av den nevnte bestemmelsen. Dette innebærer at første spesielle inspeksjon senest skulle vært

gjennomført etter det som kommer først av 22 500 driftstimer eller 15 år etter første idriftsettelse, jf. forskriften § 10-13 første ledd bokstav a.

<https://www.sjt.no/taubane/veiledning-taubane/spesielle-inspeksjoner/>

For opphengs- og vippebolter og rullebatterirammer kan spesielle inspeksjoner begrenses til de mest utmattingsbelastede rullebatteriene (løpehjul på Poma) av type opptrekk, nedtrekk og kombi (ett av hver type).

For klemmer skal kontroll og prøving skje etter leverandørens anvisninger. Dette følger av § 10-13 siste ledd.

Øvrige komponenter skal testes eller byttes dersom det ikke er dokumentert gjennom en risikovurdering at komponentene på denne listen ikke er kritiske utmattingsbelastede komponenter. Det er SJTs faglige vurdering at drifts- og sikkerhetsbremsen på stolheis og hengestenger er kritiske og utmattingsbelastede, og må testes eller byttes.

Vår vurdering og praksis på dette punktet er blant annet redegjort for på våre nettsider, bransjemøter og veiledninger. Disse er til opplysning tilgjengelig på sjt.no, se bransjemøter og veiledning om spesielle inspeksjoner.

Spesielle inspeksjoner på driv og vendeskive, rullebatteriramme og hengestang kan for eksempel gjennomføres som visuell kontroll.

Vedtak om pålegg:

Dere skal, for taubane 8.16.003, innen **1. oktober 2022** dokumentere at spesielle inspeksjoner er ferdigstilt, eller at utmattingsbelastede komponenter er byttet i løpet av de siste 15 årene.

Avvik 7:

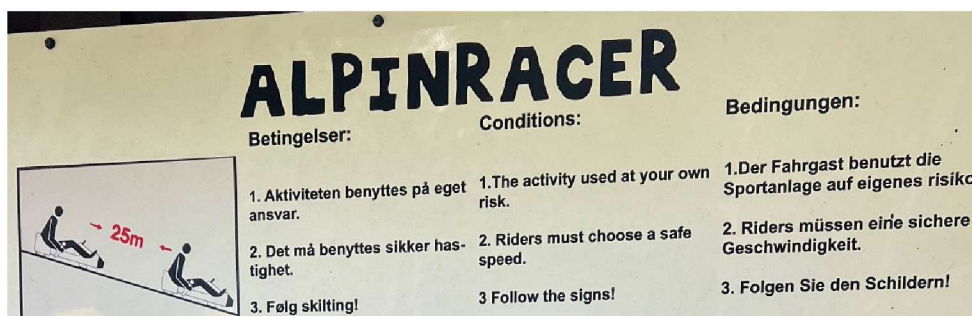
Virksomheten fraskriver seg ansvar for kunders bruk av innretning.

Hjemmel:

Tivoliloven § 8 første ledd sier at «Virksomheten er uansett skyld ansvarlig for skade forårsaket av fornøyelsesinnretningen».

Tilsynsbevis:

- Det står at aktiviteten benyttes på eget ansvar på skilt med regler for Alpinracer.

Vedtak om pålegg

Dere må endre skiltet slik at det ikke står at aktiviteten benyttes på eget ansvar. Skiltet må endres så snart som mulig og senest innen **1. oktober 2022**. Dere skal sende inn bilder som viser at skiltet er endret innen samme dato.

Dokumentasjon som dere har blitt pålagt å sende inn i avvikene over skal sendes SJT på post@sjt.no.

3 Klagerett

Pålegg gitt i denne rapporten har hjemmel i taubaneloven § 15/tivoliloven § 15, og kan påklages til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage stiles til Samferdselsdepartementet, men sendes til Statens jernbanetilsyn. Klagefrist er tre uker fra mottakelse av dette brevet. Det vises for øvrig til retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19, til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om klagerett ligger på våre nettsider www.sjt.no.

Rapportdato: 08.09.2022

Geir-Rune Samstad

Senioringeniør - revisjonsleder, Tilsyn

Eskil Lorås

Tilsynsleder

*Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten
signatur*